

THEATERKRANT

Dries Verhoeven Donkere Kamer

★★★★☆

KIJKEN DOOR BLINDE OGEN

Moos van den Broek
20 mei 2012

Gezien op 18 mei 2012, Ottone Kerk

Afgelopen najaar maakte Dries Verhoeven de voorstellingsinstallatie *Dunkelkammer* op uitnodiging van Johan Simons bij de Münchner Kammerspiele. *Donkere kamer* gaat over de blinde vlekken van de ziende en verwerkt behalve teksten van Susan Sontag en Michel Houellebecq ook de persoonlijke verhalen en ervaringen van de blinde spelers.

Op weg naar de voorstelling, die plaats vindt in de Ottone Kerk aan de Kromme Nieuwe Gracht in Utrecht, vindt een toneeltje plaats op straat dat de aandacht trekt. Op de hoek staat een kleine dame op een houten kistje en even verderop rijdt een merkwaardig apparaat, een soort camera met een lange slurf. Zijn het filmopnames of is het een van de locatievoorstellingen van Festival a/d Werf die ik over het hoofd heb gezien? Tijdens de voorstelling valt uiteindelijk het kwartje, die was blijkbaar al begonnen op straat ver voor de officiële aanvangstijd.

Verhoeven filmt zijn hoofdpersonage, een eenenveertigjarige vrouw, in een wandeling door de stad en laat haar in de camera spreken. Terwijl voorbijgangers haar passeren geeft ze commentaar op haar omgeving en het feit dat ze niets ziet. We krijgen een indruk van haar manier van observeren, terwijl ze met regelmaat beschrijft wat wij zien. Haar tekst benadrukt de functie van het oog als we flirten of als er gevaar dreigt. Ze beschrijft ook hoe ze zelf waarneemt, hoe ze de hand schudt van iemand die ze liever niet meer ontmoet en wat voor mannen ze aantrekkelijk vindt. Soms is de tekst ironisch, soms wat zwaar en dramatisch doordat het haar eigen woorden niet zijn. De film wordt meer dan levensgroot geprojecteerd op de wanden van de kerk waar het publiek op draaiende krukken zit rondom het midden.

In deel twee van de voorstelling komt het hoofdpersonage binnen en leren we nog vier andere spelers kennen. Grappig is hun obsessie met mimiek en expressie, iets wat ze proberen te oefenen als ze gevierd rondom de panoramacamera staan. Jammer dat de wanden van de kerk op vier plaatsen worden doorbroken door een balkon, daardoor zien we hun gezichten op de immense projecties soms maar half.

Donkere kamer is een voorstelling die zoals al het werk van Verhoeven speelt met de zintuiglijke ervaring. Verhoeven stapelt laag op laag. Dat levert fascinerende beelden op, maar soms ook verwarring. De voorstelling is wat beeld en sfeer betreft spannend, maar kent ook enkele dramaturgische dieptepunten. Vooral als in het laatste deel, wanneer theatrale elementen worden ingezet zoals pruiken en een striptease. Die theatrale ingrepen zijn over de top, evenals hier en daar het overtollige sentiment. Maar de keuze om via blinde spelers de ziende te laten ervaren wat het oog doet en wat het oog wil is zonder meer verassend.

(foto: Kris Dewitte)

ELDERS

NRC HANDELSBLAD

★★☆☆☆

'Zo waaiert het concept uit en verliest vorm en focus. Verhoeven heeft niet gekozen en creëert zo, oneerbiedig gezegd, een soort bonte avond met blinden.' Herien Wensink